

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Ordinis Sacramento Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXVII. Argumentum. De Castitate, ad quam obligantur Subdiaconi, & alii Ministri Sacri, tractat præsens Decisio. Disputatur, An hæc obligatio sit de Jure Divino? vel de Jure Ecclesiastico? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94570)

36 Prælati Regulari erga profectos sibi subditos, Choro adstrictos. Inter hos omnes Superiores illud est commune, quoddam semper requiratur iusta causa pro dispensatione concedenda. Ab Episcopis, & eorum Vicariis non dispensatur ab hoc onere nisi ex brevi tempore, & ad paucos dies. Tamburin. in Decalog. lib. 2. cap. 5. §. 8. Gobatus d. tract. 5. num. 729. Prælati Regulares hanc potestatem habent ex Apostolicis Privilegiis, quæ referuntur ab eodem Gobato ibid. num. 730, advertens, quoddam præter iustam causam debent semper injungere aliquas breves orationes dicendas loco pensæ Horatii, prout observat ipsemet Summus Pontifex, quando dispensat ab hoc onere, ut diximus supra Decif. XXV. num. 20. & notatum est de S. Philippo Nerio num. 17.

Corollarii loco notanda sunt duo. Unum quoddam Clerici censuris irrepti non sunt exempti 37 ab onere Divini officii; damnati verò ad trimes excusantur secundum aliquos, & secundum alios censentur obligati. Alterum, quoddam dubitans, an possit, vel non possit abstinere ab officio divino, tenendum est pro obligatione, donec per prudentes viros judicetur, adesse iustam causam non recitandi. Gabatus in Appendice d. tract. 5. post num. 731. Menochius de Arbitr. Judic. casu 429. num. 15. Quomodo autem Clericus beneficiatus omittens Officium peccet mortaliter, & sit obnoxius restitutioni fructuum? & quando excusari possit ab eadem restitutione? legendus est Gobatus d. tract. 5. à num. 573. & seqq. nec non Collegium Salmanticense d. tract. 16. de Horis Canonicis cap. 2. punct. 3. à num. 26. & seqq. ubi DD. allegantur, & casus, ac dubia magis frequentia circa eosdem beneficiatos Horas canonicas non recitantes, resolvuntur.

Unum adhuc, appendicis loco restat notandum; An scilicet, Nocturnum, quod Episcopus recitandum imponit Subdiacono, ac Diacono in eorum ordinatione, sit ab iisdem dicendum sub poena peccati mortalis? Non desunt DD. qui affirmant, quos citat Tamburinus lib. 7. de Ordine cap. 3. §. 4. Sed ipse contrarium tenet, prout, facit Sanchez in Conf. Moral. libr. 7. cap. 2. dub. 2. num. 6. & alii, ea ratione, quia illa impositio non est de præcepto, aut in poenitentiam, sed de consilio, & in gratiarum actionem; idemque asserunt tum de Psalmis Poenitentialibus, qui injunguntur ordinatis in minoribus, tum de tribus Missis Sacerdotio initiatis.

D E C I S I O XXVII.

A R G U M E N T U M.

De Castitate, ad quam obligantur Subdiaconi, & alii Ministri Sacri, tractat præens Decisio. Disputatur, An hæc obligatio sit de Jure Divino? vel de Jure Ecclesiastico? Inquiritur initium ejusdem obligationis, & ostenditur incœpisse ab Apostolis. Probatur ejus jugis observantia decretis Conciliorum, & Summorum Pontificum; dictis Sanctorum Patrum, atque Exemplis, de sæculo in sæculum collectis. Pseudosynodi Quinisextæ

Doct. Clericali. Tom. II. Lib. V.

refertur Canon, cujus vigore Græci ordinati in sacris utuntur uxoribus. Recensentur Nuptiæ sacrilegæ Lutheri, & Carolstadii. Discutitur, An prædicta obligatio insit Voto ordinati, vel Præcepto Ecclesiæ? Et quibus in casibus Subdiaconi non teneantur servare castitatem?

S U M M A R I U M.

- 1 Castitas in Clericis Sacris tria continet. Et quæ?
- 2 Matrimonium nunquam prohibitum minoribus ordinibus habentibus.
- 3 Matrimonium facit vacare beneficia, ac Pensiones.
- 4 Matrimonium semper prohibitum ordinatis in Sacris.
- 5 Castitas in Ministris Sacris quoddam sit de Jure Divino.
- 6 Nicolaus Primus Diaconus Uxoris suæ usum volebat, & num. 19.
- 7 Castra sic dicta à castimonia Militum.
- 8 Venus cur dicatur adulterata cum Marte?
- 9 Uxores Militum cur permixtae in exercitu Imperiali Anno 1684.
- 10 S. Paulus Apostolus castus, & inmundus.
- 11 S. Petrus solus uxoratus. Non etiam alii Apostoli.
- 12 Episcoporum status perfectior statu Religiosorum.
- 13 Hebraici Sacerdotes an obligati ad castitatem?
- 14 Castitas in Ministris Sacris, quoddam sit de Jure Ecclesiastico.
- 15 Papa non dispensat contra Jus Divinum.
- 16 Uxores aliquando permixtae Subdiaconis, ac Diaconis. Et cur?
- 17 Græci in Sacris utuntur uxoribus ante ordinationem acceptis.
- 18 Anxietas in rebus temporalibus prohibetur omnibus fidelibus non ex præcepto, sed de consilio.
- 19 Nicolaitarum hæresis, quotidie luxurie vacare.
- 20 Episcopis paupertas non est injuncta.
- 21 Castitas cur imposita Ministris Sacris?
- 22 Castitas Ministrorum Sacrorum fuit ab initio Ecclesiæ.
- 23 Apostoli prohibent Matrimonium Clericis Sacris. Et num. 25.
- 24 Ac etiam Uxoribus ante ordinationem duclarum usum.
- 26 Origenis verba de continentia Clericorum.
- 27 Lucii Papa decretum de castitate eorundem Anno 255.
- 28 Eliberitani Concilii canon de eadem Anno 305.
- 29 Morini error calculi.

- 30 *Ancyran Concilii canon pro Diaconis Uxoratis Anno 314.*
- 31 *Arelatensis, ac Romani Concilii canon de castitate Ministrorum Sacrorum. Anno 320.*
- 32 *Nicani Decretum de eadem Anno 325.*
- 33 *Paphnutii instantia in Synodo Nicæna contra castitatem Clericorum fabulosa.*
- 34 *Eusebii Casariensis dictum de Clericali castitate.*
- 35 *Item S. Epiphani, ac S. Basilii Magni.*
- 36 *Siricii Papæ, & Concil. Cartaginens. II. Decreta de eadem.*
- 37 *S. Hieronymi testimonium de ipsa. Ac*
- 38 *S. Joannis Chrysostomi; &*
- 39 *S. Leonis Papæ.*
- 40 *Concilii Turonici I. Canon. de eadem Anno 461. &*
- 41 *Concilii Agathensis Anno 506. necnon.*
- 42 *Concilii Turonici II. Anno 570.*
- 43 *Concilii Matisconensis I. Anno 581.*
- 44 *Ursini Presbyteri Exemplum de Castitate Clericali.*
- 45 *Subdiaconi in Sicilia Uxorati Anno 590.*
- 46 *S. Gregorii Magni remedium cum illis.*
- 47 *Concilii Toletani VIII. Canon contra impudicos Clericos Anno 655.*
- 48 *Concilii Sexti Trullani Canon Anno 680. de iisdem.*
- 49 *Synodi Quinisextæ Trullane Decretum pro usu Uxorum Clericorum Græcorum Anno 692.*
- 50 *Eadem non OEcumenica, sed Erratica.*
- 51 *Ejus Canones rejecti, & non approbati ab Apostolica Sede; neque à tribus Patriarchis Orientalibus.*
- 52 *Græci cur à Deo puniti furore Turcarum?*
- 53 *Meldensis Concilii Anno 845. Canon pro Clericorum castitate.*
- 54 *Leonis Papæ IX. dictum de eadem.*
- 55 *Alexandri III. Decreta circa conjugatos ordinandos.*
- 56 *Votum solenne Ordinis Sacri impedit, & dirimit Matrimonium.*
- 57 *Hæresiarcho sæculi XVI. impugnantes cœtibatam Clericorum.*
- 58 *Lutheri Uxor Monialis ab ejus discipulis osculata.*
- 59 *Carollstadius Archidiaconus primus contra Votum selemne Uxorem duxit.*
- 60 *Carollstodii vita, ac mors infelicitissima.*
- 61 *Castitas Ministrorum Sacrorum an ex Voto, vel ex Præcepto?*
- 62 *Quod ex Voto rationes quatuor.*
- 63 *Quod ex Præcepto Ecclesiæ itidem rationes quatuor.*
- 64 *Castitas Clericorum est ex Voto, ac Præcepto simul.*
- 65 *Subdiaconi tribus in casibus non tenentur ad castitatem. Et qui sint?*

Secunda principalis obligatio Subdiaconorum, ac aliorum in Sacris Ordinatorum, est servare perpetuam continentiam ac castitatem; cui quidem obligationi tria insunt, Unum, ne quis Sacris Ordinibus initiatus Uxorem ducat; & de facto si contrahat matrimonium, hoc sit non solum illicitum, sed irritum, & nullum. Alterum, ne possit uti uxore, quam fortè duxisset ante ordinationem, sed ab ea prorsus abstineat; nisi absque ejus licentia Ordinem Sacrum sumpsisset; nam tunc, ea requirente, debitum reddere teneretur, non etiam petere, ut suo loco demonstrabimus. Tertium, ut abhorreat quoscunque actus venereos, qui etiam Laicis extra Matrimonium vetantur, adeò ut si eorum aliquo se coinquinet, ultra speciem illius actus inhonesti, etiam malitiam Sacrilegii teneatur in confessione exprimere, ut præter Valentianum tom. 4. disp. 9. qu. 5. punct. 5. §. 1. notant Salmanticenses de Sacram. Ordinis tract. 8. cap. 6. num. 2. De hac autem obligatione continentiae, & castitatis ordinatorum in Sacris tria sunt videnda.

1 An sit de Jure Divino, vel de Jure Ecclesiastico?

2 A quo tempore ipsa coeperit?

3 An insurgat talis obligatio ex voto ordinati in Sacris, vel ex præcepto Ecclesiæ ipsi Ordini Sacro annexo.

Quò ad Primum. Præmittendum, Clericis in minoribus ordinibus constitutis nunquam fuit hæc obligatio continentiae, ac castitatis imposita; itaut iisdem semper licitum fuerit sive Græcis, sive Latinis contrahere Matrimonium; ut habetur in cap. Si qui verò dist. 32. ubi sic dicitur: Si qui verò sunt Clerici extra Sacros Ordines constituti, qui se continere non possunt, foris uxores debent. Idemque legitur in cap. Si quis. ead. dist. 32. ibi: Si quis eorum, qui ad Clerum accedunt, voluerit nuptiali jure mulieri copulari, hoc ante ordinem Subdiaconatus faciat. Idem decernitur in cap. Lectores, & in cap. De illo Clerico. ead. dist. Est tamen verum, quòd statim ac uxores accipiunt, si possident beneficia Ecclesiastica, vel Pensiones, iisdem ipso jure privantur. cap. 1. cum duobus sequentibus De Cleric. Conj. Lotharius de Re benefic. lib. 3. quest. 26. à num. 64. & seqq. usque ad num. 75. ubi id procedere demonstrat, etiamsi Matrimonium contractum esset nullum, alia tamen nullitate, quam ex defectu consensus, ut etiam ait Rota part. 3. recent. decis. 8. num. 3. Clericus autem Sacros Ordines habentibus, incipiendo à Subdiaconatu usque ad Episcopatum sive Græcis, sive Latinis illicitum est contrahere Matrimonium, ut deciditur in cap. ult. dist. 27. his præcis verbis: Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, & Monachis concubinas habere, seu Matrimonia contrahere penitus interdicimus. Concordat textus in dist. 32. cap. 1. ibi: Ad exhibendam tamen perfectam continentiam puritatem, nec Subdiaconis quidem connubium carnale conceditur. Etedò fortius cap. Erubescant ead. d. 32. ita loquente. Erubescant impii, & aperte intelligent, judicio Spiritus Sancti eos; qui in Sacris Ordinibus Presbyteratu, Diaconatu, Subdiaconatu sunt positi, nisi mulieres abjecerint, & caste vixerint, excludendos ab omni eorundem graduum digni-

dignitate, Plurima alia Concilia, ac Canones de hac obligatione castè vivendi ordinatorum in Sacris (quos infra de anno in annum referemus) cumulat Emin. Card. de Lauræa *de Sacram. Ord. disp. 9. à num. 162. & seqq.* & ibi allegat S. Thomam 2. 2. qu. 88. art. 11. Scotum in 4. dist. 37. in princ. & S. Bonavent. *ibid.* art. 1. q. 2. idem docentes. Hoc præmissis, duæ sunt opiniones Theologorum circa originem continentiae, & castitatis in Ministris Sacris.

Prima arbitratur, hanc obligationem procedere à Christo Domino, & sic à jure Divino; & innitur his argumentis. Primò, quia Christus Dominus præcepit Apostolis *cavere à caris hujus vite.* Luc. 21. 34. Divus Petrus exhortans Ecclesiarum Pastores, monet illos, ut *omnem sollicitudinem suam projiciant in Deum.* 1. Petr. 5. 7. Apostolus Paulus scribens ad Timotheum, admonet, quòd *Nemo militans Deo implicet se negotiis secularibus.* 2. Timoth. 2. 4. & Titum certum fecit, quòd Christus eosdem Apostolos erudit, ut *abnegarent impietatem, & secularia desideria.* Tit. 2. 12. Sed qui uxoribus vacant, ac generationi, & educationi filiorum, implicant se curis hujus vite; non possunt omnem sollicitudinem suam projicere in Deum; secularibus negotiis, ac desideriis se immergunt. Ergo, ut ab his omnibus, qui Deo sunt ministri consecrati, abstineant, continentia, & castitas censetur iisdem à Christo Domino injecta. Secundò, quia Christus Dominus per Joannem in Apocalypsi cap. 2. Vers. 14. reprehendit Episcopum Pergami his verbis: *Quia habes illic tenentes doctrinam Balaam mittere scandalum coram filiis Israel, edere, & fornicari: ita habes & tu tenentes doctrinam Nicolaitarum.* Sed doctrina Nicolai fuit, quia cum esset unus ex septem primis Diaconis. voluit adhuc retinere uxorem (quam ante ordinationem duxerat) & cum illa commercium habere, ut sumit ex Clemente Alexandrino *Lib. 3. Stromatum*, & ex S. Epiphanio *Har. 25.* Ergo ex Jure Divino prohibitum erat uti Matrimonio Ecclesiasticis in Sacris constitutis, quia Spiritus Sanctus invehit contra Clericos Sacros Uxoribus vacantes. Tertiò quia iterum Apostolus Paulus ita dixit ad Timotheum, *Labora sicut bonus miles Christi.* 2. Timoth. 2. 3. Sed militibus Romanis interdicta erant matrimonia, & usus omnium mulierum; & idcirco eorum exercitus vocabantur castra à castimonia, ut notat Isidorus *lib. 9. Orig. cap. 3.* non enim permittebantur fornicari in castris. Tacitus *Annal. lib. 14.* unde Quintilianus in *Declamat. Mariane* ait: *Meretrices ab exercitu submoventur; intrare castra feminis non licet.* Et Propertius innuens hanc prohibitionem *lib. 4. Eleg. 3.* ita cecinit:

*Romanis utinam patuissent castra puellis
Essem militie Sarcina fida tue.*

Imò S. Augustinus ac significandum, incongruam esse belligerantibus Venerem, eam uxorem Vulcani adulteratam esse cum Marte finxisse Poetas scribit *lib. 10. contra Faustum cap. 9.* Etsi nostris temporibus in exercitu Augustissimi Imperatoris Leopoldi contra Turcas, Annis 1684. & sequentibus, permissas fuisse uxores Militum, mihi testatus fuit Venerabilis Pater Fr. Marcus de Aviano Capuccinus Prædicator

zelantissimus, qui comitatus fuit eundem exercitum in recuperatione Budæ, ea ratione, quia prædictæ mulieres egregie suffragabantur iisdem militibus à pugna revertentibus, exhibentes eis cibum præparatum, & vulneratis mira inservientes patientia. Porro antiquitus obligati erant milites castè vivere; & cum Apostolus vellet, Timotheum laborare sicut bonum Christi militem, intelligenda est obligatio castitatis, quæ de Jure divino imposita ei fuerat sacris initiato. Quartò quia & ipse Apostolus Paulus castitatem colebat, & erat innuptus, ut 1. Cor. 7. 8. *Dico non nuptis, & viduis: bonum est illis si sic permaneant, sicut & ego;* ubi Cornelius à Lapide ita notat: *Hinc clarissimum est S. Paulum non habuisse uxorem, sed cælibem fuisse.* Idem scribit in eadem 1. Cor. 9. 5. subdens quòd imò S. Hieronymus (*lib. 1. contra Jovinian.*) docet inter Apostolos solum Patrum habuisse uxorem, idque tantum ante conversionem: & quod idem tradit Tertullianus (*lib. de Monogamia ante Medium*) inquit, *Petrum solum invenio maritum, quod pariter probat Gonetius d. disp. 3. de Ordine num. 68.* Si itaque Christus Dominus Elegit Apostolos cælibes, quos Sacerdotes consecravit, eosque continentiam, ac castitatem servare voluit; sequitur in Ministros sacros eorum Successores. hanc obligationem ex præcepto Divino dimanasse. Quintò, quia status Episcoporum perfectior est statu Religiosorum, ut docet S. Thomas 2. 2. qu. 184. art. 7. Sed status Religiosus ex jure divino habet annexum votum castitatis, ut latè probat Sanchez *de Matrimonio lib. 7. disp. 25. numer. 8.* Ergo etiam status Episcoporum, & subinde aliorum in sacris ministrorum, ex eodem Jure Divino injectam habet obligationem continentiae, & castitatis; ait enim S. Leo Papa *Epist. 92. ad Rusticum: Lex continentiae eadem est Ministris Altaris, quæ Episcopis, atque Presbyteris.* Sextò tandem quia Sacerdotes Hebraici, sicut & eorum sacrificia, erant imperfectiores, ut ait Apostolus ad Hebr. 7. 11. & tamen nec sacrificare poterant, nec panes Propositionis manducare, nisi essent mundi, idest abstinentes à mulieribus, ut ait Abimelech Davidi 1. Reg. 21. & observat Azorius *tom. 1. lib. 13. cap. 12. q. 1.* adeò ut ex præcepto Divino colere debebant castitatem tempore, quo erant sacrificaturi, ut legitur etiam in *cap. Plurimos. dist. 82.* & probat Goerius *d. disp. 3. num. 54.* Ergo multò magis censendum est, Sacerdotibus, & ministris sacris Evangelicæ legis, qui perfectiores sunt, hoc divinum præceptum esse injectum. Hanc opinionem tenent Major Chlichtoveus, Waldensis, & alii, quos citat Azorius *d. cap. 12. qu. 1.* ac Salmanticenses *d. tract. 8. de Sacramento Ordinis cap. 6. num. 9.* ac præcipuè Turrianus *lib. 2. de de Dogmat. charact.* à quibus probabilis vocatur.

Secunda opinio, quæ communior est, & à Theologis, atque Canonistis amplectitur, docent obligationem castitatis in Ministris sacris provenire ab Ecclesiastico Jure tantum; idque probant: Primò quia nullus reperitur Scripturæ locus, in quo iisdem Matrimonium prohibeatur; nec aliquis Concilii Canon, qui declaret dictam obligationem

esse de Jure Divino, aliquodvè Decretum, vel Constitutio Romani Pontificis, quæ id asserat. Secundò, quia si esset de Jure Divino, Papa non posset circa illam dispensare; siquidem in iis, quæ Juris Divini sunt, nulla humana potestas dispensat. *cap. Satagendum. cap. Decessorum cap. Quicumque; & cap. Justitia. 2. q. 1.* Sed ut Ministri Sacri, & in ordinibus Sacris constitui, possent matrimonium contrahere, non semel ob justam causam Sedes Apostolica dispensavit; prout de nobili Veneto Justiniano narrat Tarcagnota Anno 1169. in *Hist. Mundi part. 2. lib. 13. pag. 495.* & prout ex exemplis relatis per Eminen. Card. de Laurea d. *disp. 9. de Sacram. Ord. num. 204.* in præterito sæculo ab anno 1602. usque ad annum 1659. Tertiò, quia ab initio Ecclesiæ, & per subsequenta secula habentur Canones ejus prohibentes Ministris Sacris matrimonia contrahere, vel antea contractis uti. Ergo ab Ecclesia inducta est iisdem obligatio continentia, & castitatis. Legantur Canones prædicti præcipuè *Lib. 6. Constit. Apostol. cap. 17. & in cap. Presbyteris. & cap. Diaconus. dist. 27. Item in cap. Diaconi. cap. Presbyter. & cap. Decernimus. dist. 28.* Nec non in *Clem. Unica. De Consanguin. & in Extravag. Antiquæ. De Voto.* & alii plurimi per nos infra congesti. Quartò, Quia antiquitus S. Gregorius Magnus indulget Subdiaconis Sicilia, ut uterentur uxoribus, quas absque promissione servandæ castitatis duxerant, ut in *cap. 1. dist. 31.* Ancyra quoque Synodus permittit, ut Diaconi, qui in eorum ordinatione protestati erant, velle se habere uxores, nec posse se continere, eas haberent, nec cogerentur ad continentiam servandam, in *cap. Diaconi dist. 28.* Et usque in præsentem diem Græci Subdiaconi, Diaconi, ac Presbyteri uxorati utuntur uxoribus, vidente, sciente, ac tolerante Ecclesia Romana. *cap. ult. dist. 31.* quæ omnia nec facta, nec tolerata fuissent, si contra jus Divinum essent. Quintò, quia expressè Concilium Tridentinum *sess. 24. can. 9.* dicit, prohibitionem Matrimonii in Ministris Sacris esse ex lege Ecclesiastica: ibi: *Si quis dixerit, Clericos in Sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares castitatem solemniter professos, posse Matrimonium contrahere, contrariumque validum esse, non obstante lege Ecclesiastica, vel voto &c. Anathema sit.* Quare ita tenent, ac docent S. Thomas 2. 2. q. 88. art. 11. in corp. Scottus in 4. dist. 37. per totam Sanchez de Matrim. lib. 7. disp. 27. num. 5. ubi innumeros allegat. Layman lib. 5. tract. 9. cap. 11. num. 1. Fagnanus in cap. Majores. num. 110. de Baptismo. Gonzalez in Comm. ad cap. Si qui Clericorum. 3. de Cleric. Conjug. num. 3. Gonet de Sacram. Ord. disp. 3. art. 3. Gobatus tract. 8. num. 754. Salmanticenses d. tract. 8. cap. 6. à num. 10. & seqq. Diana Coordin. tom. 3. tract. 1. resol. 77. §. 4. ubi allegat textum in cap. Ut lex. 27. q. 1. & plures DD. adducit; quibus ad stipulatur novissimè ipse Emin. Card. de Laurea in cit. *disp. 9. de Sacram. Ord. art. 9. §. 2. à num. 202. & seqq.* Qua opinione tentata:

Non obstant argumenta contraria. Non primum, quia loca illa Sacre Scripturæ prohibent quidem nimiam anxietatem in rebus tempora-

libus; sed non continent prohibitionem Matrimonii, de qua agimus; licet enim magis expediat esse cœlibes, ad mundanas curas evitandas, tamen etiam uxorati possunt castè, sobriè, ac piè vivere; idcirco exhortationes illæ non ad solos Ministros Sacros factæ fuerunt, sed ad omnes fideles, ut ajunt Salmanticenses d. *cap. 6. num. 15.* addentes, eas fuisse de consilio, non præcepto. Non secundum de reprehensione ad Episcopum Pergami, de qua in *Apocal. 2. 14.* quia esto errorem Nicolai Diaconi fuisse usum Uxoris, quam ante Ordinem Sacrum susceperat, & post ordinationem dimiserat, de quo reprehendebatur ab Apostolis, ut pluribus probat Cornelius à Lapide *Comment. in Apocal. dist. cap. 2. Vers. 14.* & Salelles de s. *Inquisit. lib. 3. cap. 5. regula 217.* non sequitur, Jus divinum prohibuisse Ministris Sacris usum uxorum, sed ipsos Apostolos; à quibus propterea prædictus Nicolaus arguebatur, & ad cujus exemplum invaluit secta Nicolaitarum profitentium, omnes homines debere se quotidie luxuriis coinquinari. Non Tertium, quòd milites Christi sacris ordinibus initiati ad imitationem militum Romanorum à mulieribus abstinerent; quia hoc verum est, sed non ex divino præcepto, de quo quærimus, at ex lege Ecclesiastica, ut indicavimus. Non Quartum; concessa enim Pauli, & aliorum Apostolorum continentia, & castitate; consequentia non subsistit, quòd eam servarint ex divino præcepto, sed, ut dictum est, ex Ecclesiastica lege. Non Quintum, quia status Episcoporum dicitur magis perfectus, quam status Religiosorum, non respectui sui, sed in ordine ad alios dirigendos, gubernandos, & perficiendos; quapropter non est de Jure Divino imposita continentia Episcopis; prout neque paupertas, etsi secus sit in statu Religioso pro eorumdem Religiosorum perfectione, ut latè differit Sanchez de Matrim. lib. 7. disp. 25. num. 8. & disp. 27. num. 7. Tandem non obstat sextum, ex Levitarum Hebræorum exemplo, quia si Deus voluit idem prædictum præceptum facere, ut notat Gonet d. *disp. 3. num. 47.* hoc noluit de se se injungere in Evangelica Lege, sed reliquit prudentiæ Apostolorum, ac aliorum Pontificum, in eorum locum succedentium; qui quidem justas ob causas continentiam, & castitatem Ministris Sacris indixerunt, ac præcipuè ut iidem rebus divinis magis vacarent, & à populis venerarentur, videntibus illos vitam castam, atque Anglicam ducere: Ut majorem exercerent in pauperes charitatem, atque hospitalitatem, quam si onerati essent uxoribus, ac filiis: Et ne redditus Ecclesiastici traherentur, more mundano, ad successores eorumdem Ministrorum Sacrorum, ut latius differunt ipsi Salmanticenses d. tract. 8. de Sacram. Ord. cap. 6. num. 3.

Quo ad Secundum. Si quærimus à quo tempore hæc obligatio continentia, & castitatis incepit in Ministris Sacris? Respondetur, eam incepisse ab initio Ecclesiæ, ac tempore Apostolorum, & quamvis in tertio sæculo, in aliquibus Provinciis, ex acerbitate temporum, ex malitiis hominum, & ex incuria Antistitum, fuerit intermissa: iterum tamen instaurata, & renovata fuit tum per Concilia, tum per Summos

hos Pontifices, prout ex sequentibus decretis, canonibus, ac præceptis eorundem, per ordinem temporum collectis, facile est cognoscere; exceptis Græcis, qui, si uxorati assumantur ad Ordines Sacros, abusus antiquorum temporum retinentes, ab uxoribus non abstinere, ut in cap. ult. dist. 31. Igitur

Primò: Apostolorum tempore, & Ecclesiæ initio, qui Ordines Sacros accipiebant, Matrimonium contrahere amplius non poterant, & si ante ordinationem Uxores habuissent, ab eorum usu abstinere obligantur, ut ex Apostolorum can. 25. ita dicente: *Ex iis, qui non ducuntur ad Clerum promoti sunt, jubemus, si velint uxorem ducere, Lectores, & Contores solos.* Ergo qui in Sacris erant, non poterant Uxorem ducere, sic vetantibus, ac prohibentibus Apostolis. Hinc Paulus ad Titum cap. 1. ait: *Oportet Episcopum continentem esse: ubi S. Hieronymus exponit, Nempe ab Uxoris etiam amplexibus.*

Secundò: Anno 99. Clemens Papa Primus in Epistola I. in qua protestatur, quod omnia, quæ ibi refert, acceperit à S. Petro, inter alia hæc habet: *Ad Domini autem ministeria tales eligantur, qui ante ordinationem suam conjuges suas noverint; quod si post ordinationem suam, Ministro Altaris contigerit proprium invadere cubile Uxoris, Sacrarum non intret limina, nec Sacrificii portitor fiat.* Igitur etiam usus Uxorum, quæ ductæ erant ante ordinationem, interdictus fuerat per Apostolos Ministris Sacris.

Tertiò: Concordat aliud Apostolorum Decretum prohibens Ministris Sacris Uxores ducere, quod legitur in Lib. 6. Constit. Apostol. cap. 17. sic dicens: *Episcopum, & Presbyterum, ac Diaconum ordinari precipimus, qui sint Monogami, &c. Post ordinationem tamen, si Uxores non habent precipimus, ut non liceat amplius ducere.* En prohibita apparent nuptiæ post susceptionem Ordinis Sacri: At non sequitur, quod illicitus usus uxorum ante ordinationem susceptarum; siquidem ab ipso Ministris Ecclesiæ sacris initiati omnino abstinebant; & erant obligati abstinere; ut testatur

Quartò: Anno 226. Origenes Hom. 13. in Numer. his verbis: *Illius solius est offerre Deo Sacrificium, qui se indimentis, & perpetue depoverit castitati.* Et hoc idem confirmatur

Quintò: Anno 255. ex Decreto Lucii Papæ, quod legitur in cap. Ministri dist. 81. ita præcipiente: *Si verò post ordinationem suam Ministros contigerit propria Uxoris invadere cubile, Sacrarum non intrent limina, neque Sacrarum portitores fiant, neque Altare contingant, neque ab offerentibus holocausti oblationem suscipiant* (hic loquitur, & intelligit de Subdiaconis, quorum officium erat recipere oblationes in Missa, ut ostendimus supra Decis. XXIV. n. 10.) neque ad Domini Corporis portionem accedant, ea ratione, quia revertens Minister ordinatus in sacris ad usum Uxoris, violabat votum continentiae, ac castitatis in ordinatione emissum, & habebatur tanquam excommunicatus. Porro, quia Constitutiones, ac Decreta hucusque scripta non videbantur expresse locuta circa hanc obligationem etiam de Subdiaconis; ideo

Sextò: Anno 305. emanavit novum Decretum in Concilio Illiberitano, seu (ut alio

nomine vocatur) Eliberino, (Illiberis erat Civitas in Hispania, septimo lapide ab Urbe Gratenfi distans, teste Plinio lib. 3. cap. 3.) in quo Concilio can. 33. sic fuit definitum: *Placuit in votum prohiberi Episcopis, Presbyteris, Diaconibus, & Subdiaconibus positis in ministerio, abstinere se à conjugibus, & non generare filios: quicumque verò fecerit, ab honore Clericatus exterminetur.* Et ex hoc textu apparet, errorem continere compurum, quod fecit Morinus, quando dixit, de Sacram. Ord. part. 3. Exercit. 12. cap. 5. num. 8. quod post sexcentos à Nativitate Christi annos calibatus per univ. Occidentem Subdiaconatus erat lege perpetua conjunctus, quandoquidem ab initio Ecclesiæ etiam Subdiaconi comprehensi erant in hac lege, & in hoc Concilio Illiberitano statim post trecentos annos à nativitate Christi expresse denominati leguntur. Est tamen verum, quod paulò post in Ecclesia Orientali ab aliquibus Diaconis continentia sacra coepit deturpari; unde

Septimò: Anno 314. in Concilio Ancyrano (Ancyra est Urbs principalis in Galatia, nunc sub ditione Turcarum) emanavit hoc Decretum in can. 10. quod legitur etiam in cap. Diaconi, dist. 18. Diaconi quicumque, cum ordinantur, si in ipsa ordinatione protestati sunt dicentes, velle se habere uxores, nec posse se continere, hi postea, si ad nuptias venerint, maneat in ministerio, propterea, quod his Episcopus licentiam dederit. Quicumque sanè tacuerint, & susceperunt manus impositionem, professi continentiam, si postea ad nuptias venerint, à ministerio cessare debebunt. Porro hoc Decretum intelligendum venit de Diaconis ordinatis per vim, & metum, ac penitus invitis; alioquin nullius roboris esset censendum; resistentibus Apostolicis Constitutionibus in universali Ecclesia per annos trecentos observatis, ut notat Cabasilus in Notitia Eccles. Concilior. Saeculo IV. ad d. Concil. Ancyran. num. 5. quo tamen non obstante in Ecclesia Occidentali servata fuit lex continentiae à Ministris Sacris: ut patet

Octavò: Anno 320. ex Concilio Arelatenfi II. can. 2. posito in cap. 6. dist. 28. his verbis: *Assumi aliquem ad Sacerdotium in conjugii vinculo constitutum non oportet, nisi fuerit promissa conversio, id est castitas, & convenientia.* Patet etiam eodem Anno 320. in Concilio Romano sub S. Sylvestro Papa, in quo cap. 8. præceptum fuit *Nullum subdiaconum ad Nuptias transire; & multò minus eos, qui in Diaconatus Ordine superiori essent constituti.* Fuit autem confirmata hæc lex

Nonò: Anno 325. in magna Synodo Nicæna I. nam (firmatis articulis fidei contra hæreticos Arianos) quò ad disciplinam Ecclesiasticam in cap. 3. Interdixit per omnia Sancta Synodus non Episcopo, non Presbytero, non Diacono, vel alicui omnino, qui in Clero est, licere subintrudam habere mulierem, nisi forte aut Matrem, aut Sororem, aut Amitam, aut etiam eas idoneas personas, quæ fugiant suspiciones; qui quidem textus relatus à Gratiano in cap. 16. dist. 32. comprobatur, quanta tunc esset sollicitudo Prælatorum in custodienda continentia, ac castitate in personis Sacrum Ordinem adeptis; dum iisdem prohiberent familiaritatem omnium mulierum, præter

præter matrem, amitam, ac sororem. Et quoniam in cap. Nicæna Synodus, dist. 31. narratur eandem, (perorante, ac suadente Paphnutio Confessore, ut permitteretur Ministris Sacris usus Uxorum,) ab ipsarum prohibitione super-
 33 sedisse, & quod nihil ex hac parte sancivit; sed hoc in uniuscujusque voluntate, non in necessitate dimisit: non lateat studiosum Lectorem, narrationem illam esse confictam, & fabulosam, ut demonstrat Gerunda de Episcop. Ratione lib. 3. disp. 5. cap. 3. n. 24. Cabasutius d. Secul. IV. ad d. Nicæni Conc. Can. 3. num. 8. Layman lib. 5. tract. 9. de Sacram. Ord. cap. 11. n. 8. & P. Macedo de Clavib. Petri lib. 4. cap. 7. col. 4. Vers. Quod autem obijciunt heretici. Et eundem ita dicendum esse apparet, tum

Decimo: Anno 326. Eusebius Episcopus Cæsariensis, qui in eadem magna Nicæna Synodo intervenerat scripta reliquit hæc verba in Lib. 1. De Evangelica demonstrat. cap. 9. Ve-
 34 runtamen eos, qui Sacra sunt, atque in Dei cultu. & ministerii occupati, continere se deinceps ab uxoris commercio docet. Et paulo post: Ceterum Sacra viris, & circa Dei cultum vocantibus abstinere de reliquo, continere se convenit à nuptiali consuetudine. Hæc eadem verba græcè, ac latine transcribit Cabasutius ad d. Concilii Nicæni can. 3. n. 5. Quapropter sicut in tribus transactis sæculis Ordines Sacros habentes colebant castitatem; ita ab omnibus eadem servabatur in sæculo quarto; juxta testimonium S. Epiphani tunc viventis; ipse enim

Undecimo: Anno 370. ad finem operis contra hæreses, ita scribit: Sanctum sacerdotium ex Virginibus ut plurimum aut ex solitariis, aut sibi ad ministerium non suffecerint, ex his constituitur, qui propriis ab uxoribus se continent. Et
 35 si quis ab initio continens fuerit, aut viduus, habere potest locum Episcopi, Presbyteri, Diaconi, aut Subdiaconi. Hæc apud Cabasutium ad d. can. 3. num. 7. Alias ejusdem Sancti expressas attestaciones de cultu continentia apud Episcopos, Presbyteros, Diaconos, ac Subdiaconos illius transcribit Emin. Card. de Lauræa disp. 9. de Sacram. Ord. num. 218. 219. 235. & 239. quibus ad stipulatur factum S. Basilii Magni ejusdem temporis, (relatum in ejus Epist. 198.) in qua graviter objurgat Pægorium Presbyterum septuagenarium, qui mulierem, etsi non suspectam, intra suas ædes ad ministerium habebat, eumque ab Ordine suspendit tanquam Nicæni decreti transgressorem. Hinc

Duodecimo: Anno 385. Syricus Papa Epist. 1. cum præmississet, Christum Dominum castissimum sponsum velle Ecclesiam suam continentia splendore radiare, subdit: Nos omnes
 36 Sacerdotes, atque Levitæ insolubili lege constringimur, ut à die ordinationis nostræ sobrietati, ac pudicitia, & corda nostra mancipemus. & corpora. Et concorditer Concilium Carthaginense II. quod eadem Anno 385. reperitur celebratum, in attestacionem ejusdem inviolatæ Ministrorum Sacrorum castitatis can. 2. hæc habuit: Placuit, & condecet Sacrosanctos Ansites, & Dei Sacerdotes, nec non & Levitas, vel qui Sacramentis divinis inserviunt, continentes esse in omnibus, quo possint simpliciter, quod à Deo postulante impetrare, & ut Apostoli docuerunt, &

ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus. Ab universis Episcopis dictum est: Omnibus placet, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & qui Sacramenta contrectant, pudicitia custodes etiam se ab uxoribus contineant. Habetur etiam in cap. Cum in prætorio dist. 84. in quo duo sunt observata digna, quod scilicet hæc obligatio incipit ab Apostolis, & eam servavit antiquitas, & quod in illis verbis, qui Sacramentis divinis inserviunt; & in illis, quæ Sacramenta contrectant, Subdiaconi intelliguntur.

Decimotertio: Anno 390. corroborat hanc veritatem Sanctus Hieronymus, qui tunc vivebat, vitæque suæ pœnitenti, ac scriptis egregiis Ecclesiam illustrabat; in Epistola enim 53. ad Riparium num. 8. scribit: In Oriente, & Egi-
 37 pro non esse licitum Clericis uti uxoribus; sed continere debere. Et in lib. 1. contra Jovinian. hæc habet: Si Laicus, & quicumque fidelis orare non potest, nisi careat officio conjugali, ut ait Apostolus 1. Cor. 7. Sacerdoti, cui semper pro populo offerenda sunt, semper orandum est; igitur semper matrimonio cavendum. Et in libro adversus Vigilantium subdit: Quid facient Orientis Ecclesie? Quid Egypti, & Sedis Apostolicæ? Quæ aut Virgines Clericos accipiunt, aut continentes, aut si uxores habuerint, mariti esse desistunt? En igitur per quatuor sæcula fidelitas Ministrorum sacrorum in observatione pudicitia, castitatis, atque continentia. Confirmatur quoque

Decimo quarto: Anno 398. testimonio S. Joannis Chrysostomi, scribentis eo tempore, ac versantis inter Græcos, qui Homil. de Patientia Job, ait: Sic dicit Apostolus: Unius Uxoris virum; non ea ratione, ut id nunc ab Ecclesia observetur: oportet enim prorsus castitate Sacerdotem ornatum esse. Inviolata autem custodiebatur hæc obligatio castitatis in habentibus Ordines Sacros etiam in principio, ac medietate quinti sæculi ex attestacione Innocentii Papæ I. qui

Decimo quinto: Anno 402. Epist. 9. ad Vetric. ait: Quod dignum, & pudicum, & honestum est, tenere Ecclesia omnino debet, ut Sacerdo-
 38 tes, & Levitæ cum Uxoribus suis non coeant, & S. Leonis Papæ, qui, Anno 440. cum ipse sederet in Vaticano, sic locutus est de illa, Epist. 82. ad Anastas. (& extat in cap. 1. dist. 32) videlicet: Omnium Sacerdotum tam excellens est electio, ut hæc, quæ in aliis membris Ecclesie vacant à culpa, in illis tamen habeantur illicita Nam cum extra Clericorum Ordinem constitutis, nuptiarum societati, & procreationi filiorum studere sit liberum; ad exhibendam tamen perfectæ continentia puritatem, nec Subdiaconis quidem connubium carnale conceditur: ut & qui habent, sint tanquam non habentes; & qui non habent, permaneant singulares. Quod si in hoc ordine, qui quartus est à capite, dignum est custodiri, quanto magis in primo, vel in secundo, tertio servandum est; ne aut Levitico ministerio, aut Presbyterali honore, aut Episcopali excellentia quisquam idoneus æstimetur, qui se à voluptate uxoria necdum fransse detegitur. Successive

Decimosexto: Anno 461. in Concilio Turonico Primo cap. 1. innovata fuit hujus obligationis memoria omnibus Ministris Sacris, permessa ejusdem relevantia, sub his propriis verbis: Si enim universis fidelibus secundum Apostolicam doctrinam, castitas custodienda
 40 indici-

indicitur, ut qui habent Uxores, ita sint quasi non habentes: quanto magis Sacerdotes Dei, ac Levitæ divino mancipati Altari, se custodire debent, ut non solum cordis, verum etiam corporis puritatem servantes, pro plebe supplicaturi, preces eorum ad divinum mereantur introire auditum! Hoc idem

Decimoseptimo: Anno 506. confirmatum videmus in Concilio Agathensi tunc celebrato, in quo cap. 16. § 17. (prout etiam legitur in cap. Episcopus dist. 77.) ita fuit dispositum: Sane si conjugati juvenes consenserint ordinari, etiam Uxoribus voluntas ita requirenda est, ut sequestrato mansionis cubiculo, religione promissa, posteaquam pariter conversi fuerint, ordinentur. Concordat de observantia continentiae, ac castitatis apud Sacris Ordinibus insignitos, Concilium Turonense II. Siquidem per ipsum,

Decimo octavo: Anno 570. ita in can. 20. fuit decretum: Si inventus fuerit Presbyter cum sua Presbyteria, aut Diaconus cum sua Diaconissa, aut Subdiaconus cum Subdiaconissa (sic nominabantur Uxores ordinatorum, prout nunc dicuntur Ducisse, & Marchionissa Uxores Ducum, aut Marchionum) annum integrum excommunicatus habeatur, & depositus ab omni officio Clericali inter Laicos se obsecrare cognoscat. Necnon

Decimonono: Anno 581. Concilium Marisconense I. tunc celebratum, cuius can. 11. de Clericis Sacris loquens, dicit: Quisquis ille est, divino munere benedictione percepta, uxoris prius sue frater illicito efficiatur ex conjugate. Erat namque constans tota Ecclesia Occidentalis in custodienda Ministrorum Sacrorum castitate; adeo ut si uxorati Ordines Sacros suscepissent, ab uxoribus in perpetuum abstinerent; si calibres, conjugia contrahere non possent. Facit 44 eximium Ursicini Presbyteri uxorati exemplum, quod hoc tempore vivebat, narratum à sancto Gregorio Papa lib. 4. Dialog. cap. 11. his verbis: Hic ex tempore ordinationis sue Presbyteram suam ut sororem diligens, sed quasi hostem cavens, ad se propius accedere nunquam sinebat. Sequitur deinde narrare qualiter factus senex Ursicinus esset, agrotansque vix extremos spiritus traheret; & ipsa ejus Presbyteria incerta si expirasset, aurem naribus ejus admovebat; tunc ille recollectis viribus in has erupit voces: Disced mulier, adhuc igniculus est, amove paleam.

Non est autem ignorandum, quod hoc tempore in Sicilia invaluerat abusus, ut uxorati ordinarerent Subdiaconi, qui postea ab uxoribus 45 recusabant abstinere, eo quia se, dicebant, nullam promississe continentiam; quare Summus Pontifex Pelagius II. iisdem prohibuit earumdem usum Uxoribus; at ipso defuncto sanctus Gregorius Papa ad Sedem Apostolicam evectus

Anno 590. mitius procedendo, (ut habetur in cap. Ante triennium. dist. 31.) permisit Subdiaconis illis cum uxoribus stare; sed deinceps præcepit omnibus Episcopis, ut nullum Subdiaconum facere præsumerent, nisi qui se videtur castè promiserit: subdens: Quia nullus debet ad ministerium Altaris accedere, nisi cujus castitas ante susceptum ministerium fuerit approbata: sicque restituit S. Gregorius & in viridi observantia reposuit continentiam, & castitatem, quam semper coluerant Subdiaconi, Diaconi, Presbyteri, ac Episcopi in Ecclesia Latina ex 46 Doct. Clericali Tom. II. Lib. V.

Apostolorum constitutione, ut advertit etiam Glossa in cit. cap. Ante triennium, in princ. Cæterum in septimo sæculo tentarunt in Hispania nonnulli Subdiaconi abusum Siciliæ jam extinctum suscitare; quibus statim se opposuit Concilium Toletanum VIII. quod quidem.

Anno 655. convocatum in can. 4. § 6. § 7. represit Ecclesiasticorum incontinentiam, & in can. 7. ita de Subdiaconis loquitur: Relatum est nobis, quosdam Subdiaconos, postquam ad sacra 47 crt bujus ordinis pervenerint gradum, non solum carnis immunditia sordidari, cum scriptum sit: Mundamini qui fertis vasa Domini; sed etiam (quod dictum quoque nefas est) novis uxoribus copulari. Subinde quamcunque mulierum familiaritatem iisdem auferri præcipit, concludens: Quod si hoc vulnere deinceps fuerint sauciati, mox erunt sub penitentiae oneribus usque ad extremum vitam Monasteriis relegandi. At mirabile est quod sequitur decretum sextæ Oecumenicæ Synodi, Trullanæ vocatæ (tanquam habitæ Constantinopoli in Secretario Palatii Regii, quod Trullum vocabant.) Hæc

Anno 680. legitime convocata, præsentibus Legatis Agathonis Romani Pontificis, post firmatos articulos fidei contra hæreticos illius temporis; quo ad Ecclesiasticam disciplinam communiendam in can. 6. ita sancivit: Quoniam in Apostolicis canonibus dictum est, eorum 48 qui non ducta uxore in Clerum promoventur, solos Lectores, & Cantores uxorem posse ducere: Nos hoc servantes decernimus, ut deinceps nulli penitus Hypodiacono, vel Diacono, vel Presbytero post sui ordinationem Matrimonium contrahere liceat. Si quis autem hoc facere ausus fuerit, deponatur. Refertur, etsi strictis verbis, in cap. Si quis eorum dist. 32. & ex eo constat, prohibitas nuptias Ministris Sacris, ac quarum nuptiarum, ante ordinationem contractarum, usus prohibitus erat in cap. Subdiaconis. cap. Eos, qui. cap. Erubescant, & cap. Placuit. ead. dist. 32. Sed ecce excidium castitatis in Subdiaconis, Diaconis, ac Presbyteris Græcis ex sequenti Pseudo-synodo Trullana, Quinisexta nuncupata, promanans: Nam

Anno 692. habitus est Constantinopoli Præfulum Orientalium conventus in Trullo Imperiali Palatii, Secretario supernè fornicato, qui duos supra centum Canones condiderunt. Vocarunt hunc conventum Synodum Quinisextam, 49 ut ei conciliarent auctoritatem Quintæ, ac Sextæ Synodorum; in quibus de articulis fidei tantummodò actum; alios pro disciplina tunc non extensos hæc completeret, ut differit Eminent. Card. Baronius, atque Spondanus ad hunc Annum 692. & Caballutius in Notitia Eccles. Seculo VII. ad eundem Annum pag. 297. Igitur hoc Conciliabulum, cum prius in can. 12. statuisset, conjugatos ad Episcopatus ordinem assumptos, non posse amplius cum Uxoribus coire, quod servant Græci usque in præsentem diem, postea in can. 13. aliis Ministris Sacris ad libidinem relaxavit habenas, ita decernens: Quoniam à Romana Ecclesia pro canone traditum esse cognovimus, ut Diaconi, vel Presbyteri, qui digni, qui ordinentur, existimandi sunt, profiteantur, se non amplius suis uxoribus conjugendos, Nos antiquum Canonem Apostolicæ per-

perfectionis, ordinisque servantes, hominum, qui sunt in sacris, conjugia deinceps ex hoc temporis momento firma, & stabilia esse volumus, nequaquam eorum cum uxoribus conjunctionem dissolventes, vel eos, mutua, tempore convenienti, consuetudine privantes. Quamobrem si quis dignus inventus fuerit, qui Hypodiaconus, vel Diaconus, vel Presbyter ordinetur, is ad talem gradum assumi nequaquam prohibeatur, si cum legitima Uxore cohabitaret. Sed neque Ordinationis tempore ab eo postuletur, ut profiteatur se à legitima cum uxore consuetudine abstinenturum; ne ex eo à Deo constitutas, & sua presentia benedictas Nuptias, injuria afficere cogamur; Evangelica voce exclamante, *Quæ Deus conjunxit, homo non separet*; & Apostolo docente, *Honorabiles Nuptias, & Thorum immaculatum*; & Alligatus es Uxori? ne quere solutionem. Scimus autem, sicut & qui Carthagine convenerunt, & Ministrorum gravitatis, honestatisque curam gerentes dixerunt, ut Subdiaconi, qui sacra Mystéria contrectant, & Diaconi, & Presbyteri propriis terminis à consortibus abstineant: ut & quod per Apostolos traditum est, & ab ipsa usque antiquitate servatum, Nos quoque similiter servemus, tempus in omni re scientes, & maxime in jejuniis, & oratione. Oportet enim eos, qui divino Altari assident, in sanctorum tractandorum tempore esse omnino continentis, ut possint id, quod à Deo implicitè petunt, obtinere. Si quis ergo præter Apostolicos canones incitatus sit aliquem eorum, qui sunt in sacris, Presbyterorum, inquit, vel Diaconorum, vel Hypodiaconorum conjunctione cum legitima Uxore, & consuetudine privare, deponatur. Similiter & si quis Presbyter, vel Diaconus suam uxorem, pietatis prætextu, ejecerit, segregetur; & si perseveret, deponatur. Huculque Quinisextæ Synodi Decretum ex tom. 3. Concilior. pag. mibi 395. & 396. transcriptum; quod Gratianus posuit (pluribus tamen concisis verbis) in cap. Q. 1. dist. 31.

Circa ipsum autem plura sunt notanda, & mandanda memoriæ. Primum, quod hæc Synodus non fuit Oecumenica, sed Pseudosynodus; nam absque licentia Romani Pontificis convocata, & ejus Legatis non præsidentibus, ex quorum præsentia defectu, hujusmodi conventus pluries declarati fuerunt Conciliabula, Erratica Concilia, ac nullius auctoritatis, ut demonstrat Eminentiss. Card. Baronius, & Spondanus ad hunc Annum 692. & exempla adducens Cabasutius d. pag. 297. Secundum, quod prædicti Canones à Sergio Papa tunc vivente reiecti, atque damnati fuere, etsi Justinianus Orientalis Imperator graviter insteteret pro eorum confirmatione; quam nec potuit obtinere à Joanne Septimo, ac Constantino Romanis Pontificibus Sergii Successoribus. Tertium, quod eisdem Quinisextæ Synodi Canones recipere noluerunt Patriarchæ Orientales Alexandrinus, An-

tiochenus, & Hierosolymitanus, tum quia eos adversantes Apostolicis decretis, & universalis Ecclesiæ cognoverunt; tum etiam quia ipsi nec per se, nec per suos Legatos ejusmodi Conciliabulo interfuissent, ut Spondanus, & Cabasutius loc. supracit. probant. Quartum, quod falsò obijciunt Ecclesiæ Romanæ, eam contra Evangelium solvere nuptias ante Ordinationem à Ministris sacris contractas, non enim eas solvit quo ad vinculum; sed quo ad usum juxta præceptum Apostolorum, & doctrinam Catholicam per septingentos circiter annos in universa Ecclesia de calibatu prædictorum receptam, & custoditam; ac à Sanctis Patribus Græcis eximie commendatam. Quintum, non posse desumi, eosdem Canones fuisse approbatos à Gregorio II. & ab Hadriano Papa, qui citantur ex eis Canonem 83. loquentem de Sacris imaginibus; id enim fecerunt ad magis convincendos Græcos Iconoclastas, & ut eosdem suis ipsorum gladiis jugularent. Sextum, (& sunt verba ipsius Spondani ad d. Ann. 692. num. 5.) Cum tanta procacia, inter alia mala, Græci confregissent jugum à Patribus custoditum Ecclesiastici calibatus, idem & in reliquis sunt in deterius æque prolapsi; ut vix breviter post hæc sit reperire interstitia temporum, quibus vel Hæresi, vel Schismate, non fuerint ab Ecclesia Catholica, & Orthodoxa divisi; quousque tandem, in ultionem scelerum, à Deo vindice, post longam patientiam, meruerunt Virga furoris Assur conteri. Hanc eandem Ministrorum Sacrorum castitatis destructionem à Græcis factam, contra Decreta Ecclesiæ Universalis per Annos 692. ubique servata narrat etiam Episcopus Sarnellius tom. 2. Epist. 37. ubi de aliis Græcorum erroribus. Septimum, quod nihilominus Ecclesia Romana tolerandam duxit hanc Orientalis Ecclesiæ Clericalis calibatus violationem cap. Cum Olim. De Clericis conjug. Illum tamen constanter servavit, & servatum esse voluit apud Ministros sacros Latinos juxta decreta Pontificia, ac Conciliaria relata in cap. Lex continentia. cap. Omnino dist. 31. cap. Eos, qui cap. Placuit. & cap. Seriatim. dist. 32. pro quorum majori executione.

Anno 845. in Concilio Meldensi sub Sergio II. Papa can. 26. innovata fuit omnibus Clericis sacris, ac ipsis Episcopis prohibitio cohabitandi cum mulieribus sub his verbis: *Quia si secundum leges canonicas in mansiones Clericorum introitus feminarum prohibentur, quanto magis domus Episcoporum ab hujusmodi inhabitatione, & conversatione, etiam & à legitimo connubio conjugatorum debet immunis esse, & aliena?* In hac eadem conformitate

Anno 1049. Leo Papa IX. respondens Epistolæ Nicetæ Abbatis, (prout habetur in cap. Omnino dist. 31.) sic scribit: *Omnino consitemur, non licere Episcopo, Presbytero, Diacono, & Subdiacono propriam uxorem causa religionis abicere à cura sua, scilicet ut ei viduum, & vestitum largiatur, non ut cum illa ex more carnaliter jaceat. Et quoniam uxori, qui petebant se ordinari etiam in Sacris, devotionis prætextu, causam violandi calibatus Clericalis præbebant:*

Anno 1063. in Concil. Lateran. 3. ab Alexandro III. convocato, statutum fuit, ut uxori Clerici nec beneficia, nec immunitatem Ecclesiasticam haberent; neque ad Sacros Ordines promoverentur, nisi voverent castitatem; & hoc idem rescriptum

referat idem Pontifex, prout legitur in cap. 2. de Clericis Conjugat. sub his verbis: *Provideas attentius, ne deinceps Clericus conjugatus ad Ecclesiastica beneficia, vel Sacros Ordines, aut administrationes Ecclesiasticas admittatur, nisi forte castitatem voveret perpetuam, & qui unicam, & virginem habuisset uxorem.* Sed quoniam multi uxorati, ut ordinarentur in Sacris, vovebant continentiam perpetuam, & eorum Uxores reclamabant, decrevit ipse Pontifex Alex. III. ut Nullus conjugatorum sit ad Sacros Ordines promovendus, nisi ab Uxore continentiam proficiente fuerit absolutus. Ita in cap. Conjugatus. 5. De Convers. conjugat. de quo latè disserit Fagnanus in cap. Majores a num. 95. & seqq. de Baptismo. & exinde

Anno 1294. Bonifacius VIII. declaravit Ordinem Sacrum habere sibi annexum Votum fo-
lemne castitatis non solum impediens Matrimo-
nium contrahendum, sed etiam dirimens con-
tractum, ut legitur in cap. 1. De Voto, & Voti
redempt. in his verbis: *Præsentis declarandum du-
ximus oraculo sanctionis, illud solum Votum debere
dici foemne, quantum ad post contractum Matrimo-
nium dirimendum, quod solemnizatum fuerit per
suscceptionem Sacri Ordinis, aut per Professionem ex-
pressam, vel tacitam factam alicui de Religionibus
per Sedem Apostolicam approbatis.*

Igitur à tempore Bonifacii VIII. usque in præ-
sens non fuit amplius necessitas disputandi de ob-
ligatione, quæ Clericis Sacris incumbit, servandi
continentiam; sed coercendi pravariantes ex
humana fragilitate, ut in titulis Decretalium, Li-
bri sexti Clementinarum, ac Extravagantium De
Vita, & Honestate Clericorum; donec è latebris
Germaniæ, ne dicam Averni, sæculo decimosexto
incepto, impudentissimis Hæresiarchis Luthero,
Calvino, Brentio, Petro Martyre, Melanchtone,
Carollstadio, & aliis erumpentibus, ab his omni-
bus impugnata scriptis, & attrita factis fuit cas-
titas Ministrorum Ecclesiæ sacrorum, ut refert
Salelles de 5. Inquisitione lib. 3. cap. 18. per tot.
Pater Macedo De Clavib. Petri lib. 4. cap. 7. (ubi
notat, quòd Lutherus cum duxisset in Uxorem
Catharinam Boram Monialem, eam falacissimis
discipulis suis osculandam dedit, ut impudica illa
oscula sigilla essent robur afferentia impudici-
mæ suæ opinioni, & actioni.) & Gonzalez tom.
3. in Comment. ad cap. Si quis Clericorum. De Cle-
ricis conjugatis num. 2. & 3. addens ibidem, quòd
Andreas Carollstadius Archidiaconus Wiren-
bergi in Saxia intimus, sed pejor Luthero, primus
omnium prædictorum hæresiarcharum publicè
Matrimonium iniit, in cuius laudem Lutherani,
nondum abrogata Missa, hanc in ea recitabant ora-
tionem: *Deus, qui post longam Sacerdotum caci-
tatem, beatum Andream Carolladium ea gratia
donare dignatus es, ut primus, nulla habita Papistici
juris ratione, Uxorem ducere ausus fuerit: da quæ-
sumus, ut omnes Sacerdotes, hujus vestigia sequen-
tes, ad legitimum consortium thori convertantur.* Oh
diabolica impietas! Oh cæcitas deplorabilis! im-
pugnare, & atterere Cælibatum Ecclesiasticorum,
quem per quindecim integra sæcula Sanctissimæ
Synodi propugnarunt; & doctissimi Viri in uni-
versa Ecclesia coluerunt. Sed de Carollstadio
subdit Salelles d. cap. 18. num. 302. quòd ejus vi-
ta, inito Matrimonio, fuit miserabilis; eum enim,
ut viveret, oportuit agricolam agere; mors

Doct. Clericati Tom. II. Lib. V.

verò infelicissima, horrendissima, pessima: viso
enim spectro terribili, ab eodem post triduum
moriens raptus fuit. Contra Clericos incontinen-
tes præscriptæ sunt poenæ à Concilio Triden-
tino sess. 25. de Reform. cap. 14. de cuius intel-
lectu videndus Barbosa ibid. in Collect. DD. &
Thesaurus de Penis part. 2. V. Concubinatus cap. 1.

Quò ad Tertium: Disputant Theologi, an
hæc obligatio castitatis, ad quam Ministri Sacri
tenentur, insurgat ex Voto, quod ipsi faciunt,
dum Sacros Ordines sumunt? seu ex Præcepto,
quod eisdem Ordinibus sacris Ecclesia adjecit?
Tres sunt opiniones.

Prima tenet, eam insurgere ex Voto ex se-
quentibus fundamentis. Primò Ex cap. 1. dist.
31. ubi S. Gregorius Magnus ait: *Apresenti die
Episcopis omnibus dicatur, ut nullum Subdiaconum
facere præsumant, nisi qui se vitæ castitatem promise-
rit.* Sed promissio facit Votum. Secundò Ex cap.
Unico. De Voto in 6. in quo Bonifacius VIII. de-
clarat, Matrimonium dirimi Voto solemni, quod
fit in susceptione Ordinis Sacri. Ergo ex Voto.
Tertiò: Si non esset ex Voto, Minister Sacer pec-
cando contra castitatem non committeret Sacri-
legium. Sed sic est, quòd Sacrilgium com-
mittit, & in confessione tenetur hanc circumstan-
tiam exprimere, ut notavimus supra sub num. 1.
Ergo est ex Voto. Quartò: Si non esset ex
Voto, Papa posset dispensare absque ulla causa
cum ordinato in Sacris, ut contraheret Matrimo-
nium. Sed sic est, quòd semper requirit justam
causam, ut diximus supra n. 75. Ergo hæc obliga-
tio est ex Voto; prout ita docet S. Thomas 2. 2.
q. 88. art. 1. Sanchez de Matr. lib. 7. disp. 27.
n. 10. Emin. Card. de Lauræa de Sacram. Ord. d.
disp. 9. num. 249.

Secunda opinio astruit, eam esse ex Præcepto
Ecclesiæ. Primò: Quia circuitus sunt vitandi.
Sed Ecclesia potest de per se obligare Ministros
Sacros ad castitatem. Ad quid ergo præcipere iis-
dem, ut eandem voveant? Secundò: Si esset ex
Voto, illud explicite emitteretur in suscipiendis
Sacris Ordinibus. Sed sic est, quòd neque Sub-
diaconi, neque Diaconi, aut Presbyteri faciunt
explicite hoc votum. Ergo obligatio castitatis
non est ex Voto, sed ex Præcepto. Tertiò: Si esset
ex voto, hoc contingeret fieri in multis contra
eorum voluntatem. Sed id esse non potest cum
Votum sit voluntaria, ac deliberata promissio
Deo facta. Ergo. Quartò: Quia si ex voto es-
set, plures non essent obligati. illi scilicet, qui illud
nollent facere. Igitur dicendum est, omnes Mi-
nistros Sacros obligari ad castitatem ex solo Ec-
clesiæ Præcepto. Ita tenent Valentia disp. 9. q. 5.
punct. 5. §. 1. Aversa de Ord. q. 4. sect. 7. §. præ-
ferendus, qui alios DD. allegat.

Tertio Opinio est, quòd hæc obligatio æquè
nascatur tam ex Voto ordinatorum in Sacris,
quàm ex Præcepto Ecclesiæ: ex Voto, quod
quilibet facit, & tenetur facere assumendo Or-
dinem Sacrum, cum ita statutum sit ab Ecclesia,
ut volentes ordinari in Sacris promittant castè
vivere, prout est textus in prima opinione relatus.
Nec obstat, quòd nemo explicite hoc votum fa-
ciat; quia si verbis, & ore non facit, illud emittit fa-
cto; scilicet suscipiendo Ordinem. Nec dici potest,
quòd plures voveant inviti, & contra suam liberam
voluntatem; siquidem cum quisque sciat Ordini

T 2

Sacro

Sacro annexam esse hanc obligationem vovendi castitatem, statim hac illum vult suscipere, & suscipit, voluntariè censetur vovere. Quod si daretur aliquis ignorans hanc obligationem vovendi; vel qui intra se diceret, nolo vovere, nec me obligare ad Castitatem, adhuc esset obligatus ad illam ex Præcepto Ecclesiæ, & absolvi non posset in foro conscientiæ, nisi admonitus de obligatione vovendi, voveret; cum eligendo statum Clericalem in Sacris, tenetur etiam ad emittendum votum castitatis. De Præcepto autem Ecclesiæ constat ob plurimos canones hanc obligationem continentem in Ministris Sacris præcipientes, & potissimum in cap. 1. § seqq. dist. 31. Item cap. 1. cap. Si quis eorum dist. 32. Concil. Eliberitanum, de quo supra Anno 305. Nicænum Anno 325. Toletanum VIII. Anno 655. & Trullanum Anno 680. § in tit. De Vita, & Honestate Clericorum in Decretalibus in Libro VI. in Clementinis, & in Extravagantibus. Hanc opinionem amplexi sunt Hurtadus, Perez de Martin. Rebellius, & alii apud Gobatum tract. 8. num. 755. ac etiam novissimè Diana in Opere Coordinato tom. 3. tract. 1. resol. 77. quæ in veteri est part. 8. tract. 1. resol. 72. cui adhæret Cotonius libr. 5. controuv. 1. num. 297.

Tandem Corollarii loco, notandum est tribus in casibus Ordinatos in Sacris non esse obligatos servare castitatem. Primus est; si ordinatio esset invalida ex defectu materiæ, nam votum castitatis est accessorium ad ordinationem; unde si hæc sit invalida, neque votum valet, Salmanticenses, de Sacram. Ord. d. tract. 8. cap. 6. n. 41. qui secus dicendum advertunt in professione invalida Regularium; hi enim cum verè voverint castitatem, tenentur ad illam, sed ex vi simplicis Voti, cap. Quidam, § cap. Placet, de Convers. Conjugator. Secundus casus est, si ordinetur Puer ante usum rationis, nam ordinatio est quidem valida, etsi illicita; tamen ordinatus, nisi illa ratificet in annis pubertatis, non est obligatus servare Castitatem. Salmanticenses, alios allegantes DD. dist. tract. 8. cap. 6. num. 42. § 43. Tertius casus est, si quis ordinetur per vim, & metum gravem cadentem in constantem Virum, & in hoc casu, si expressè protestetur, se nolle ordinari, certum est, invalidam fore ordinationem, & nullam adesse obligationem castitatis. At si consentiat in Ordines, etsi gravissima violentia adductus; discordes sunt DD. circa obligationem castitatis; alii enim negant, alii affirmant, ut videre est apud eosdem Salmanticenses, qui pro utraque parte rationes adducunt, & examinant d. tract. 8. cap. 6. à num. 45. § seqq. ac DD. citant, quibus ego addo Decisionem Rotæ Magistralæ part. 6. recent. decis. 40. à Studiosis videndam.

DECISIO XXVIII.

ARGUMENTUM.

Ne Clerici Sæculares in Sacris cogantur cum dedecore Ordinis mendicare, ordinari non debent ex Jure Canonico antiquo, medio, ac novissimo, nisi habeant, unde honestè vivere possint. Contrarium effutierunt Mar-

lius Paduanus, Joannes Wicleff Anglicus, & Martinus Lutherus Hæresiararchæ ab Ecclesia damnati. Explicantur tres Tituli pro initiandis Clericis Ordinibus Sacris, scilicet Beneficium, Pensio, ac Patrimonium: nec non pro Regularibus titulus Professionis Religiosæ. Circa eosdem omnes Titulos recensentur requisita necessaria, & plurimæ Quæstiones scitu dignæ, ac perpulchræ examinantur, & resolvuntur.

SUMMARIUM.

- 1 Titulus necessarius ad suscipiendos Ordines Sacros pro alimentis,
- 2 Hæreticorum doctrina contra beneficia Ecclesiastica.
- 3 Marfilii Paduani hæretici error contra bona temporalia Ecclesiarum.
- 4 Joannis Wicleffi hæretici idem error, & blasphemie multa.
- 5 Lutherus idem dogma hæreticale docet,
- 6 Militibus debita sunt stipendia.
- 7 S. Hieronymi tempore Clerici non ordinabantur sine patrimonio,
- 8 Chalcedonense Concilium Anno 450. requirit titulum sustentationis in ordinandis.
- 9 Urbanus II. renovat Anno 1092. præceptum ejusdem tituli.
- 10 Alexandri III. dispositio circa eundem titulum ordinandorum.
- 11 Innocentii III. altera Constitutio pro ipso titulo.
- 12 Concilii Tridentini Decretum pro titulo Sacrorum Ordinum.
- 13 Tituli quatuor pro Ordinibus Sacris, Beneficium, Pensio, Patrimonium, & Professio Religiosa.
- 14 Beneficii, pro Ordine Sacro sumendo, quatuor requisita.
- 15 Patrimonium Clerici nobilis debet esse majoris summa, quàm Clerici ignobilis,
- 16 Beneficium, ad cujus titulum quis fuit ordinatus, quomodo resignari possit.
- 17 Coadjutoris ad titulum an quis possit in Sacris Ordinari?
- 18 Beneficio insufficienti jungi potest pars Patrimonii pro ordinando Clerico in Sacris.
- 19 Pensio servit pro titulo ad Ordines Sacros.
- 20 Pensiones an ab Episcopis possint imponi super beneficiis?
- 21 Pensiones à paucis promptè solvuntur.
- 22 Gregorii Cardin. Barbadici eximia charitas erga Clericum pauperem.
- 23 Præsimonia quid sint? Et an serviant pro Ordinibus Sacris.
- 24 Patrimonia pro Sacris Ordinibus quæ, & qualia esse debeant?
- 25 Subdiaconus ordinatus cum ficto Patrimonio an sit suspensus?

26 Patrum